

Obsah

Předmluva	5
I Infuzní technika	1
Úvod	11
1 Historické aspekty infuzní terapie a počátky přístrojové infuzní terapie	13
1.1 Gravitační infuzní terapie	13
1.2 Krátký pohled do historie	16
1.3 Terminologie v infuzní technice	18
2 Peristaltické čerpadlo	21
2.1 Konstrukce peristaltického čerpadla	21
2.2 Vlastnosti peristaltického čerpadla, okluzní přítlak a výkon	23
2.2.1 Vlastní peristaltické čerpadlo	23
2.2.2 Set (infuzní nebo krevní)	24
2.3 Funkční fáze peristaltického čerpadla s úplnou okluzí	26
3 Infuzní pumpy	31
3.1 Lamelové infuzní pumpy	31
3.2 Lamelové infuzní pumpy sekvenčního typu	35
4 Sety pro infuzní techniku	37
4.1 Konstrukční, materiálové a technologické provedení	37
4.1.1 Sety pro gravitační infuzní terapii	38
4.1.2 Infuzní sety pro tlakovou přístrojovou terapii	39
4.2 Biokompatibilita	40
4.2.1 Změkčovačla	41
4.2.2 Sterilizační technologie	43
4.3 Životnost a mechanická odolnost setů	46

4.4	Technická kompatibilita	48
5	Odvozená čerpací technika	51
5.1	Enterální pumpy	51
5.2	Klinické aspekty přístrojové nutriční podpory - výživy	54
5.2.1	Nasogastrická sonda	55
5.2.2	Perkutánní endoskopická gastrostomie	56
5.3	Parenterální výživa	56
5.4	Krevní čerpadla	57
5.5	Mimotělní krevní oběh - „perfuziologie“	57
5.5.1	Krevní čerpadla	58
5.5.2	Oxygenátor	59
5.5.3	Výměník tepla	61
5.5.4	Hemokoncentrátor	62
5.5.5	Kardioplegie	63
5.6	Mimotělní krevní oběh - „systém“	64
5.6.1	Krevní pumpy	67
5.6.2	Oxygenátor, okysličování krve, výměník plynů ($O_2 \rightleftharpoons CO_2$)	68
5.6.3	Tepelná bilance a stupeň hypotermie	70
5.7	Mimotělní krevní oběh - „apendix“	73
6	Lineární dávkovače	77
6.1	Princip a technické řešení lineárního dávkovače	77
6.2	Požadavky na injekční stříkačky pro lineární dávkovače	80
7	Cévní přístupy pro infuzní terapii	83
8	Bezpečnostní prvky infuzní techniky	89
8.1	Kapkový detektor	91
8.2	Měření okluzního tlaku	92
8.3	Detekce vzduchu	94
8.4	Indikace dalších situací	98
8.5	Infuzní technika a další přístrojová zdravotnická technika	99
8.6	Infuzní technika a její provoz s nezávislými elektrickými zdroji	99
9	Další tech. prostředky a zdrav. materiál nezbytný pro provoz IT	103
10	Negativní vlivy spojené s klinickým provozem infuzní techniky	105
10.1	Kontaminace cizorodými částicemi	105
10.2	Vzduchová embolie	109

10.3	Kompatibilita léčiva, chyba medikace a lékové pochybení	111
10.4	Chemická a mikrobiologická kontaminace	117
10.5	Poranění ostrými předměty	119
11	Systémy pro infuzní techniku	123
II Hemodialyzační technika a technologie		1
	Úvod	131
12	Historické aspekty hemodialyzačních technologií	133
12.1	„Prehistorie“ dialýzy	134
12.2	První úspěšná dialyzační léčba u člověka	134
12.3	Dialyzační terapie v Československu a České republice	137
12.4	Další vývoj dialyzační terapie v České republice	140
13	Základní biofyzikální principy látkové eliminace v dialýze	145
13.1	Difúze a konvekce	145
13.2	Ultrafiltrace	149
13.3	Osmóza, osmotický tlak a osmolarita	149
13.4	Adsorbce	151
13.5	Klinické uplatnění základních principů	152
13.6	Apendix - využití a použití pojmu molekulová hmotnost	153
13.7	Technické, technologické a konstrukční řešení pro praxi	155
14	Látková eliminace metabolických toxinů a dalších „nežádoucích“ látek	161
14.1	Clarence dialyzátoru a její technicko - medicínská interpretace	161
14.2	Konvekce - splavování a prosévací koeficient	165
14.3	Ultrafitrační vlastnosti (semi)permeabilních membrán	168
15	Tolerance průběhu dialyzační léčby	171
16	Permeabilní membrány pro eliminační metody krve	175
16.1	(Semi)permeabilní membrány pro dialýzu	175
16.1.1	Celulózové membrány	176
16.1.2	Syntetické membrány	178
16.2	Základy technologie výroby kapilárních membrán	179
16.3	Dialyzátor, princip, materiálové a konstrukčně - technologické řešení	181
16.4	Základní parametry dialyzátoru a jeho další vlastnosti	191
16.4.1	Clarence dialyzátoru - $K_{(d)}$	192

16.4.2	Plocha dialyzátoru	196
16.4.3	Ultrafiltrační koeficient $K_{(uf)}$	198
16.4.4	Prosévací koeficient S , ultrafiltrační koeficient $K_{(uf)}$ High Flux dial.	201
16.4.5	Plnicí objem	202
16.4.6	Přetížitelnost	203
16.4.7	Sterilizace	205
16.4.8	Konstrukční prvky dialyzátoru	206
17	Hemodialyzační technika - přístroje a systémové řešení	209
17.1	Mimotělní krevní oběh hemodialyzačního monitoru	212
17.1.1	Základní požadavky na mimotělní krevní oběh	214
17.1.2	Cévní přístupy	216
17.1.3	Napojení cévního přístupu na MKO a recirkulace krve v AV shuntu	219
17.1.4	Měření průtoku krve v cévním přístupu - AV zkratu	229
17.1.5	Krevní čerpadla pro dialýzu	230
17.1.6	Funkční a bezpečnostní prvky MKO	238
17.1.7	Biokompatibilita mimotělního krevního oběhu	243
17.1.8	Minimalizace vlivu látkových reziduí z mimotělního krevního oběhu	248
17.1.9	Další „parametry“ mimotělního krevního oběhu	251
17.2	Hemodialyzační roztok, dialyzát a hemodialyzační koncentráty	253
17.2.1	Význam a funkce dialyzačního roztoku	254
17.2.2	Clarence dialyzátoru a jeho technicko - medicínská interpretace	256
17.2.3	Měření vodivosti dialyzačního roztoku, senzory vodivosti	265
17.2.4	Další parametry dialyzačního roztoku a jejich význam	273
17.2.5	Měření ultrafiltrace plasmatické vody	276
17.2.6	On line monitorování ultrafiltrace	281
17.3	Čerpadla a pumpy pro dialýzu	289
17.4	Úprava vody pro hemodialyzační terapii	294
17.4.1	Technicko - medicínské důvody a vstupní podmínky upravování vody	294
17.4.2	Předúprava vody	302
17.4.3	Princip reverzní osmózy	309
18	Mikrobiologická bezpečnost dialyzační terapie	317
19	Adekvátní účinnost dialyzační terapie	333
19.1	Hodnocení účinnosti eliminačních metod krve a definice indexu $K.t/V$	334
19.2	Jednokomorový a dvoukomorový model výpočtu indexu $K.t/V$	340
19.3	Metody on line monitorování indexu dialyzační dávky $K.t/V$	344
19.4	Negativní vlivy na účinnost terapie	345

20 Peritoneální dialýza, základní princip, klinické použití	349
Závěr	355
Seznam použitých veličin a symbolů	357
Seznam cizích slov	361
Literatura	375